

листоків і квіток, мають поверхневу кореневу систему і добре переносять пересадку.

Отже, лісове та садово-паркове господарство є дуже популярним спрямуванням в наш час. Створення композицій за допомогою рослин та природних матеріалів, є ефективним засобом покращення зовнішнього вигляду міст, селищ та інших населених пунктів. Затишні алеї, сквери, парки та сади, невеличкі прибудинкові ділянки, окремі клумби та композиції у горщиках додають яскравості, святковості та затишності у повсякденність людини. Однак не менш важливим у садово-парковому дизайні у межах промислового міста, є здатність рослин утримувати пил, шум та шкідливі речовини. У межах міста в якому процвітає промисловість, фітомеліоративні якості рослин є першочерговими. А отже, створення привабливих композицій, які будуть радувати споглядача, насамперед повинні базуватись на здатності рослин витримувати негативні впливи.

Список використаних джерел

1. Кучерявий В. П., Озеленення населених місць: підручник / В. П. Кучерявий. - Львів: Світ, 2005. - 406 с.
2. Гофман Б. С., Зелене будівництво міста / Б. С. Гофман, А. Ф. Скоробогатий. - Х. - К.: Держ. наукотехніч. видавництво України, 1935. - 120 с.
3. Макарова Н.С., Гармідер Л.Д., Михальчук Л.В., Економіка природокористування: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2007 - 322 с.
4. Біотехнологія у лісовому та садово-парковому господарстві: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт / Андреева В.В., Войтюк В.П., Кичиліук О.В., Гетьманчук А.І. - Луцьк, 2018. - 24 с.

Куранда Вероніка

студентка,

Дворник Інна

к.е.н, старший викладач кафедри аграрної економіки

ВП НУБіП «Ніжинський агротехнічний інститут»

м. Ніжин

Україна

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Система боргів держави зародилася в середні віки й значно поширилася нині. Особливо вирізняється стрімке зростання заборгованості країн, що розвиваються. У більшості наукових праць XVIII і XIX ст. державний борг розглядався як явище негативне. А. Сміт у своїх працях наголошував, що зростання державного боргу може спричинити банкрутство держави. Т.Р. Мальтус зазначав, що великий державний борг – це ракова пухлина, яка роздирає життя народу і його добробут. Ж.Б. Сей державний борг порівнював із новою зброєю, страшнішою за порох, якою держава повинна користуватися лише у крайньому разі.

Досвід розвитку світової економіки підтвердив, що державні запозичення не завжди ведуть до банкрутства держави або до її зубожіння. Сама по собі наявність

державного боргу не дає уявлення щодо реального фінансового стану держави, так як у кожної є свої особливості. Державний борг має економічно обґрунтовані межі. До категорії країн із надмірним рівнем заборгованості належать ті, які протягом останніх років мали перевищення 80% значення по відношенню накопиченого боргу до ВВП.

Державний борг в Україні можна розглядати як загальну суму заборгованості держави, яка складається з усіх випущених і непогашених боргових зобов'язань, включаючи боргові зобов'язання держави, що вступають у дію в результаті виданих гарантій за кредитами, або зобов'язань, що виникають. *Державний борг* виникає внаслідок фінансових запозичень держави, договорів і угод про надання кредитів та позик, пролонгації та реструктуризації боргових зобов'язань минулих років. Сукупність боргових зобов'язань держави містить також *гарантований державою борг*, що виникає внаслідок прийнятих на себе державою гарантій за зобов'язаннями третіх осіб. Динаміку зростання загального боргу України прослідкуємо в Табл. 1.

Таблиця 1

Державний і гарантований державою борг України за 2014–2019 рр.

Період	Загальний борг		Зовнішній борг		Внутрішній борг	
	Сума, млн грн	% до попер. періоду	Сума, млн грн	% до попер. періоду	Сума, млн грн	% до попер. періоду
на 31.12.2014	1 100 564,0	88.4	611 697,1	103.9	488 866,9	72.1
на 31.12.2015	1 572 180,2	42.9	1 042 719,6	70.5	529 460,6	8.3
на 31.12.2016	1 929 758,7	22.7	1 240 028,7	18.9	689 730,0	30.3
на 31.12.2017	2 141 674,4	11.0	1 374 995,5	10.9	766 678,9	11.2
на 31.12.2018	2 168 627,1	1.3	1 397 217,8	1.6	771 409,3	0.6
на 28.02.2019	2 111 898,5	-2.6	1 351 571,1	-3.3	760 327,3	-1.4

Аналізуючи дані таблиці, можемо прослідкувати негативну динаміку зростання державного боргу з великим відсотком загального боргу, особливо 2014 року. Причинами суттєвого збільшення запозичень України стали значні боргові навантаження на бюджет та високі валютні ризики державних запозичень, призначених для фінансування дефіциту бюджету.

До 2018 року відсоток зростання державного боргу почав зменшуватися, а на 28.02.2019 становив -2,6%, що свідчить про позитивну динаміку: зменшення заборгованості як по зовнішнім, так і внутрішнім боргам.

Динаміку сукупного державного боргу і ВВП України відображено в Табл. 2.

На рівні зменшення відсотку державного боргу в 2018 році спостерігається поступове зниження державного боргу по ВВП, порівняно з різким його зростанням в 2015 і 2016 роках.

У загальному динаміка сукупного державного боргу в 2014–2019 рр. свідчить про те, що, по-перше, країни з перехідною, недостатньо розвинутою та стійкою економікою потерпають найбільше від кризових явищ на рівні міжнародних фінансів, потребуючи в результаті додаткового залучення

позикових коштів із зовнішніх та внутрішніх ринків; по-друге, нераціональність та непрозорість формування та використання залучених коштів стали свідченням необхідності реформування боргової політики країни.

Таблиця 2

Динаміка сукупного державного боргу і ВВП України за 2014-2019 рр. (млн грн)

Державний борг (усього), млн грн				Валовий внутрішній продукт (ВВП), млн грн				Віднош. держ. боргу до ВВП, %
на 31.12.2014	1 100 564	516450	88.4%	2014р.	1 566 728	111797	7.7%	70.2
на 31.12.2015	1 572 180	471616	42.9%	2015р.	1 979 458	412730	26.3%	79.4
на 31.12.2016	1 929 759	357579	22.7%	2016р.	2 383 182	403724	20.4%	81.0
на 31.12.2017	2 141 674	211916	11.0%	2017р.	2 982 920	599738	25.2%	71.8
на 31.12.2018	2 168 627	26953	1.3%	2018р.	3 558 706	575786	19.3%	60.9
на 28.02.2019	2 111 898	-56729	-2.6%	2019р.				

На даний час держава покращила економічну ситуацію в країні за рахунок ефективнішого та продуктивнішого використання позиковими коштами, навіть при зростаючому державному борзі, зокрема, як джерело інвестування, щоб вирішити гострі соціальні проблеми.

Список використаних джерел

1. Вплив державного боргу на економіку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://studopedia.su/5_51767_vpliv-derzhavnogo-borgu-na-ekonomiku.html.
2. Державний борг. Його вплив на економіку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://m.stud.com.ua/51234/ekonomika/derzhavniy_borg_yogo_vpliv_ekonomik.
3. Державний борг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pynzenyuk.com.ua/Analytic/detail.php?ID=336>.
4. Динаміка державного боргу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/NT1020.htm

Лактіонов Андрій

магістрант

Національного університету біоресурсів і природокористування України

м.Київ

Україна

**СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНА – ЄС У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ У
КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ**

Співробітництво між Україною та ЄС у сфері транспорту спрямоване на реконструкцію та модернізацію транспортних систем і мереж доріг в Україні, розвиток і забезпечення сумісності транспортних систем України та ЄС у контексті створення Транс'європейської транспортної мережі.

Основними напрямками співробітництва України з ЄС є:

- модернізація управління автомобільним, залізничним транспортом, портами і аеропортами;